

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – KVĚTEN 2015

1. 5. ve 24.00 SELČ
15. 5. ve 23.00 SELČ
30. 5. ve 22.00 SELČ

Platí na celém území ČR

Pozice planet v mapce
vyneseny k 15. dni
v měsíci.

PLANETY

Merkur – v první polovině měsíce na večerní obloze

Venuše – na večerní obloze

Mars – nepozorovatelný

Jupiter – na večerní obloze

Saturn – na obloze celou noc v souhvězdí Štíra

Uran – ráno nízko nad východem v souhvězdí Ryb

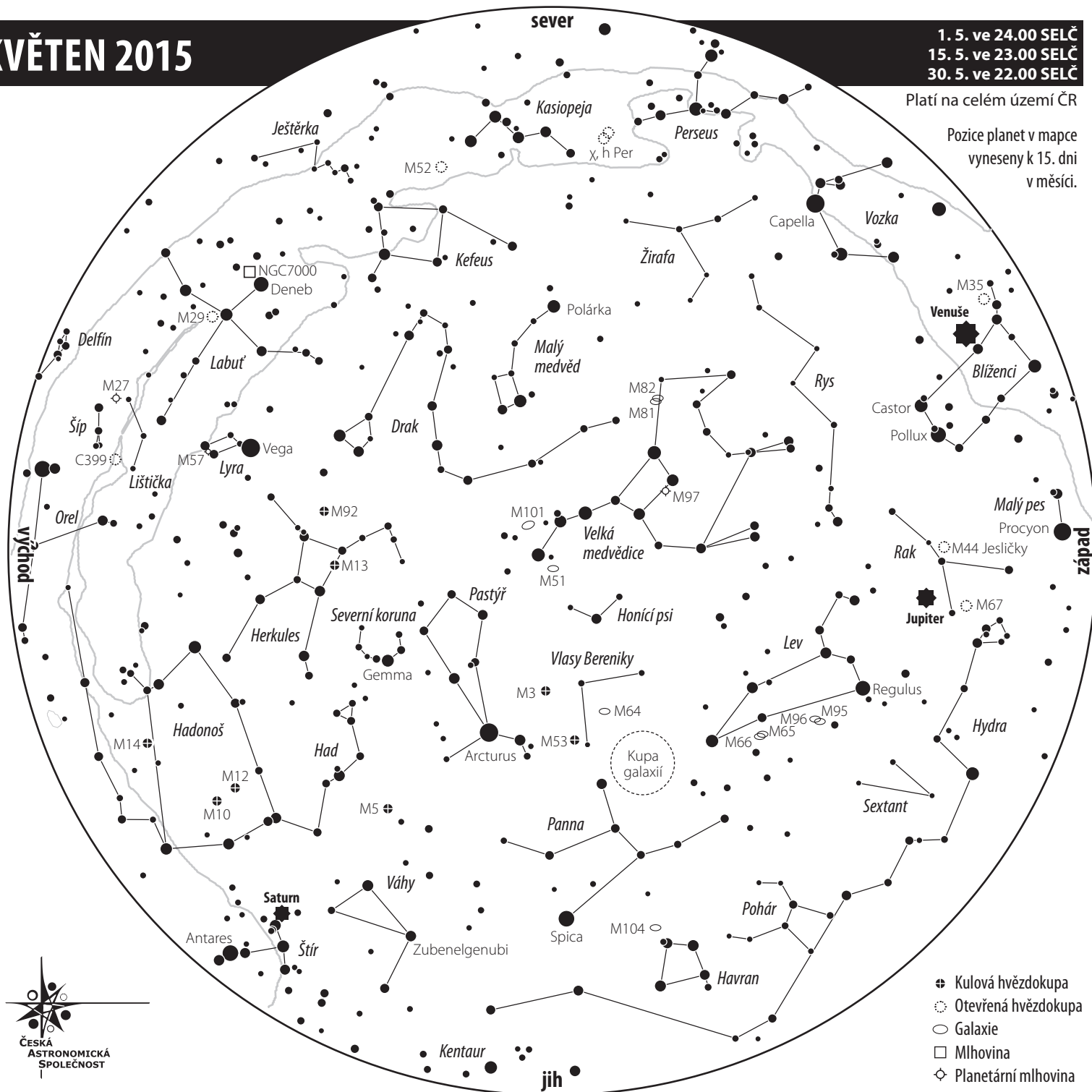
Neptun – na ranní obloze v souhvězdí Vodnáře

ZAJÍMAVOSTI NA OBLOZE

2. Merkur jižně od Plejád ($1,7^\circ$)
5. Planetka č. 18 Melpomene v opozici se Sluncem
5. Měsíc v úplňku (03.42 UT)
6. Maximum meteorického roje Eta Aquarid, frekvence kolem 20 meteorů za hodinu
7. Merkur v největší východní elongaci
9. Venuše u hvězdokupy M 35 ($1,7^\circ$)
11. Měsíc v poslední čtvrti (10.36 UT)
12. Planetka č. 349 Dembowska v opozici se Sluncem
15. Měsíc v perigeu (nejblíže Zemi – 366 024 km)
18. Planetka č. 532 Herculina v opozici se Sluncem
18. Měsíc v novu (04.13 UT)
23. Saturn v opozici se Sluncem
25. Měsíc v první čtvrti (17.19 UT)
26. Měsíc v apogeju (nejdále od Země – 404 244 km)
28. Planetka č. 405 Thia v opozici se Sluncem
29. Venuše se přiblíží k Polluxu (4°)
30. Merkur v dolní konjunkci se Sluncem

Všechny časové údaje uvedeny ve Světovém čase (UT).
Středoevropský letní čas (SELČ) = UT+2 hod.

Aktuální mapky na následující měsíc naleznete volně
ke stažení vždy na počátku měsíce na www.astro.cz
a www.udalosti.astronomy.cz

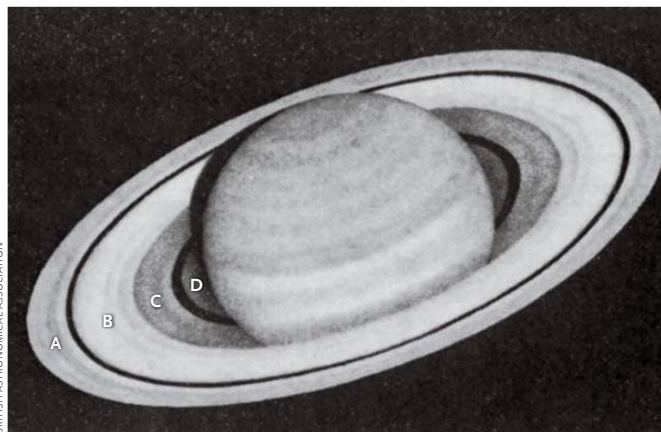
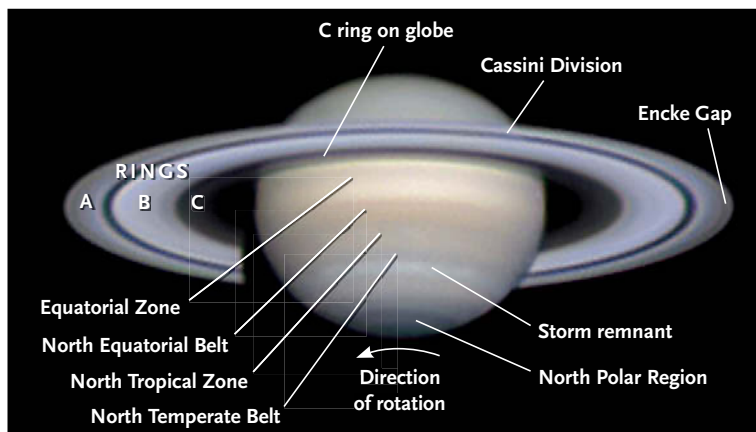

- ⊕ Kulová hvězdokupa
- ☉ Otevřená hvězdokupa
- Galaxie
- Mlhovina
- ◇ Planetární mlhovina

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – VHODNÉ OBJEKTY PRO AMATÉRSKÁ POZOROVÁNÍ – KVĚTEN 2015

Květnová obloha opět vybízí k pozorování planet. Kromě Marsu můžeme v průběhu noci vidět všechny. Na večerní obloze majestátně svítí **Venuše** a **Jupiter** a v první polovině měsíce i **Merkur**. Úhlový průměr Jupiteru klesne na 35", ale stále je na něm co obdivovat i malým dalekohledem. Graf vpravo ukazuje pozice čtyř nejjasnějších měsíčků, které ukáže již triedr a časy přechodů GRS či úkazů měsíčků najdete v pravidelné rubrice Vesmírný týden na webu www.astro.cz.

V ideální pozici je v květnu planeta **Saturn** se svým prstencem, který spatříme již relativně malým dalekohledem. Bohužel Saturn prochází nejjihnějšími částmi ekliptiky a tak pro pozorovatele z našich zeměpisných šířek nevystupuje vysoko nad obzor. Větší přístroje (za dobrých podmínek stačí 10 cm) ukáží i Cassiniho dělení v prstenci. Zajímavé jsou rovněž měsíce Saturnu – 6cm dalekohled ukáže největší z nich Titan, 15cm přístroj pak Iapetus, Rhea, Dione a Tethys. Ještě větším dalekohledem se můžete pokusit najít i Enceladus. A pokud vlastníte opravdu výkonnou optiku, můžete pátrat např. po Enckeho minimu. krepovém prstenci nebo dokonce tajemném prstenci D.

Obr vpravo: Kresba Saturnu a prstenců pomocí velkého reflektoru o průměru 107 cm při zvětšení 725× na observatoři Pic du Midi ve francouzských Pyrenejích pořízená J. B. Murrayem v roce 1973. Všimněte si záhadného prstence D...

Z jasnějších komet můžeme stále menšími dalekohledy pozorovat **C/2014 Q2 (Lovejoy)**, která se pohybuje ze souhvězdí Kasiopeji přes Kefeia do Malého Medvěda k Polárce. Již zeslábla, v květnu se bude její jasnost pohybovat kolem 8–9^m, přesto by v okolí novu měla být na lepší obloze viditelná v triedru. Vyhledávací mapku naleznete např. na webu www.kommet.cz.

Pozorování meteorického roje Eta Aquarid letos ruší Měsíc v úplňku, do opozice se Sluncem se dostává také několik slabších planetek, jejichž jasnost se pohybuje od 9,1^m do 10,4^m.

V květnu probíhá řada tradičních akcí pro veřejnost i amatérské astronomy, takže si stačí vybrat a na některou z nich vyrazit.

- **8.–10. 5. Litické hvězdobraní** (<http://www.astro.cz/kalendar-akci/liticke-hvezdobraani-2015.html>)
- **9. 5. Jarní astronomický den v Beskydech** (<http://www.astro.cz/kalendar-akci/jarni-astronomicky-den-v-beskydech-1.html>)
- **16. 5. Astronomický den na Jizerce** (<http://www.astro.cz/kalendar-akci/astronomicky-den-na-jizerce-1.html>)
- **22.–24. 5. Den otevřených dveří – Astronomický ústav AV ČR v Ondřejově** (<http://www.asu.cas.cz/articles/899/463/dny-otevrenych-dveri-22-24-kvetna-2015>)

